

OBSAH

ANOTACE /Libor Martinek/.....	9
-------------------------------	---

STRUKTURALISMUS, TEORIE KOMUNIKACE, SÉMIOTIKA, MEZIOBOROVÉ INSPIRACE	11
---	-----------

1/ DWIE TRADYCJE POLSKIEGO STRUKTURALIZMU

W LATACH TRZYDZIESTYCH XX WIEKU /Seweryna Wyślouch/	13
1.1 W kręgu lingwistyki de Saussure'a.....	13
1.2 W kręgu Floriana Znanieckiego i <i>Gestaltpsychologie</i>	18
1.3 Zakończenie.....	21

2/ K POJETÍ ESTETICKÉ HODNOTY V DÍLE JANA MUKAŘOVSKÉHO

A JEHO NÁSLEDOVNÍKŮ (SE ZVLÁŠTNÍM ZŘETELEM K PROBLEMATICE MEZITEXTOVOSTI) /Libor Martinek/.....	23
2.1 Estetická funkce a konkretizace díla	23
2.2 Axiologie v literární vědě.....	26
2.3 Mezitextovost (intertextualita).....	27
2.4 Závěrem	30

3/ OD DOMINANTY K DEFORMACI.

POZNÁMKY K ARCHEOLOGII DVOU POJMŮ ČESKÉHO LITERÁRNĚVĚDNÉHO STRUKTURALISMU V DÍLE JANA MUKAŘOVSKÉHO /Michal Kříž/.....	31
3.1 Jak rozumět pojmu <i>archeologie</i> a jak s ním pracovat?.....	31
3.2 Dominanta jako vývojová dynamičnost struktury.....	33
3.2.1 Deformace jako záměrná aktualizace uměleckého díla	36
3.2.2 Dominanta a struktura umění	38
3.2.3 Dominanta v systému uměleckých funkcí, norem a hodnot	39
3.2.4 Deformace a estetická norma	40
3.2.5 Konstitutivní principy a estetická norma (funkce konstitutivních principů vzhledem k estetickým normám).....	41
3.2.6 Dominanta a vývoj.....	42
3.3 Shrnutí.....	43

4/ MUKAŘOVSKÉHO KRITIKA STRUKTURALISMU

NA POZADÍ KULTURNÍHO TYPU /Richard Změlík/	45
4.1 Vymezování hranic	45
4.2 Mezi strukturalismem a marxismem	49
4.3 Mukařovského noetický obrat.....	52
4.4 K modelu socialistické kultury.....	56
4.5 Vědecká metoda a kulturní typ	58

5/ MLUVÍM, ABYCH BYL SLYŠET. POZNÁMKY	
K JAKOBSONOVĚ STRUKTURÁLNÍ SÉMIOLOGIE /Vít Gvoždiak/	61
5.1 Znaková univerzalita	63
5.2 Znaková univerzalita: obecné principy	64
5.3 Znaková univerzalita: arbitrárnost a typologie znaků	65
5.4 Sémiotika komunikace	68
5.5 Zpráva a kód	70
5.6 Závěr	72
6/ STRUKTURALIZM A NOWOCZESNE LITERATUROZNAWSTWO	
POLSKIE /Joanna Barska, Katarzyna Kaczmarczyk/	75
6.1 Strukturalizm: wprowadzenie	75
6.2 Znaczenie i zasięg strukturalizmu w badaniach literackich	77
6.3 Teoria vs. teorie (literatury)	80
7/ JAZYKOVÁ KOMUNIKACE JAKO SPECIFICKÁ ČINNOST /Ladislav Tondl/	83
7.1 Úvodní poznámky	83
7.2 Hlavní rysy a složky komunikační činnosti	83
7.3 Význam a kompetence účastníků komunikace	86
7.4 Důležité cíle komunikace a účastníků komunikace	87
7.5 Předpoklady přijetí a informačního zisku příjemce sdělení	88
7.6 Sdělení chápáné jako specifický artefakt	89
8/ „SŁABE OGNIWO STRUKTURY”. ODBIORCA W POLSKIEJ	
SZKOLE TEORII KOMUNIKACJI LITERACKIEJ /Aleksandra Jastrzębska/	91
8.1 Czytelnik – „ślepa plamka teorii”?	91
8.2 Dzieło literackie w ruchu	92
8.3 Obraz czytelnika	94
8.4 Style odbioru	96
8.5 Publiczność literacka	98
8.6 Empiryczne badania nad odbiorem	100
8.7 Przyszłość poetyki odbioru	101
8.8 Notoryczna otwartość	103
9/ CHVÁLA BEZVÝZNAMNOSTI A SÉMIOLOGIA /Jarmila Doubravová/	105
10/ SÉMIOLOGICKÉ POJMY PRAŽSKÉHO LINGVISTICKÉHO KROUŽKU	
NA AMERICKÉM KONTINENTĚ A TEORIE EMOTIVNÍHO JAZYKA	
/Bronislava Volková/	111
11/ STRUKTURALISMUS A SÉMIOLOGIA /Tomáš Hoskovec/	121
11.1 Smrt strukturalismu	121
11.2 Uchopení strukturalismu	122
11.3 Rozmanitost strukturalismu	124
11.3.1 Paříž – Ženeva: dědictví Saussurovo	125
11.3.2 Pražské ohnisko funkčního strukturalismu	128

11.3.3 Kodaňské ohnisko imanentního strukturalismu	131
11.3.4 Pařížská škola interpretativní sémantiky	136
11.4 Strukturalismus a sémiotika	139

12/ STRUKTURALIZM A MUZYKOLOGIA (POLSKA).

KILKA UWAG O <i>DIE LORELEI</i> II FRANZA LISZTA W ŚWIETLE ANALIZY NARRATOLOGICZNEJ /Małgorzata Gamrat/	143
12.1 Strukturalizm i narratologia	143
12.2 Narratologia i muzyka	145
12.3 Narratologia muzyczna w Polsce	148
12.4 <i>Die Lorelei</i> II Franz Liszta w świetle analizy narratologicznej	149

POSTSTRUKTURALISMUS, POSTMODERNISMUS

155

13/ SÁZKA NA BUDOUCÍ HODNOTU MINULOSTI: CO SE ZTRATILO PO CESTĚ SOUČASNÉHO STRUKTURALISMU, SÉMIOTIKY

A ESTETIKY Z HLEDISKA METAKRITIKY /Emil Volek/	157
13.1 Úvod	157
13.2 „Teoretická scéna“	160
13.3 Strukturalismus vs. poststrukturalismus	162
13.4 Pražská škola a její skryté poklady: sémiotika	164
13.5 Sémiotická estetika Jana Mukařovského	167
13.6 Budoucnost a minulost splývají při hledání nového paradigmatu	169

14/ ČESKÝ STRUKTURALISMUS A FIKČNÍ SVĚTY LITERATURY /Martin Charvát/

14.1 Arbitrárnost znaku u Ferdinanda de Saussura	171
14.2 Jan Mukařovský: Autonomie uměleckého díla	172
14.3 Roman Jakobson a problematika básnického jazyka	174
14.4 Stylistika a poetika: Lubomír Doležel	176
14.5 Pražská škola a fikční světy	178
14.6 Fikční světy: Konstituce	179
14.7 Rozhledy a výhledy: Fikční světy a kognitivní věda	182
14.8 Závěr	183

15/ FILOZOFIE A PARADIGMA LITERÁRNÍ VĚDY /Wojciech Kalaga/

15.1 Prastará spojenectví	185
15.2 Změna paradigmatu	187
15.3 Drobení základů	188
15.4 Soumrak estetické nevinности – ideologická demystifikace literatury	195
15.5 Rozmytí hranic – kulturní kontextualizace	199
15.5.1 Literatura / filozofie, vnitřek / vnějšek	199
15.5.2 Literatura / kultura, nízké / vysoké	200
15.6 Horizonty času – historická kontextualizace	201
15.7 Shrnutí	204
15.8 Kritická praxe. Vchody a brány	205

APENDIX	211
16/ NĚKOLIK POZNÁMEK NA OKRAJ JEDNOHO VÝROČÍ.	
MICHEL FOUCAULT (1926–1984) /Hana Bednaříková/	213
16.1 Kontexty a setkávání	214
16.2 <i>Opus opificem probat...</i>	217
17/ MOJE STRUKTURALISTICKÉ ZAČÁTKY /Aleš Haman/	219
KLÍČOVÁ SLOVA – SŁOWA KLUCZOWE – KEY WORDS	
/ke všem kapitolám – do wszystkich rozdziałów/	221
ABSTRAKTY – ABSTRACTS /ke všem kapitolám – do wszystkich rozdziałów/	225
SUMMARY /Libor Martinek/	235
LITERATURA /ke všem kapitolám – do wszystkich rozdziałów/	241
AUTORSKÉ PROFILY – BIOGRAMY	271
EDIČNÍ POZNÁMKA – NOTA EDYTORSKA /Libor Martinek/	285
JMENNÝ REJSTŘÍK – INDEKS OSOBOWY	287